

پاسخنامه درس هفدهم: مثل دانشمندان

ساده

۱- منظور از کلمه ی مشخص شده در متن زیر چیست؟

«پدر قدم زنان به تماشای طبیعت رفت؛ ولی مادرم نشسته بود و اطراف را نگاه می کرد. من با دقت به طبیعت زیبا نگاه می کردم. یک سنجاقک قشنگ دیدم، ولی همین که خواستم او را بگیرم، رفت.»

پاسخ: منظور از «او» در متن صورت سؤال، سنجاقک است.

متوسط

۲- در میان واژه های زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«پرواز قطره- جنگل و سحرا- بعضی از دوستان- بخوار آب- صورت طلایی خورشید- صرفه جویی- سلطان جنگل»

پاسخ:

واژه های «جنگل و سحرا» و «بخوار آب» در کلمات صورت سؤال نادرست نوشته شده اند که صورت صحیح آن ها، «جنگل و صحرا» و «بخار آب» است.

ساده

۳- در کدام گزینه، نادرستی املائی وجود دارد؟

۱) لطف _ سلطان ۲) رهگذر _ قورباغه ۳) تحویل سال _ صلح ۴) همله _ فاصله

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح کلمه ی نادرست: «حمله»

۴- کدام کلمه با کلمات دیگر در یک دسته قرار نمی گیرد؟

۱) زنگ مدرسه ۲) بوق ۳) واق واق ۴) گلاب

پاسخ: گزینه ی «۴»

کلمه های «زنگ مدرسه»، «بوق» و «واق واق» جزء «شنیدنی ها» هستند، ولی «گلاب» جزء «بوییدنی ها» است.

۵- در کدام گزینه، معنی یکی از واژه ها نادرست بیان شده است؟

(۱) پاکیزه: تمیز _ مواظبت: مراقبت

(۲) نصیحت: حرف زدن _ مزد: پاداش

(۳) میان: وسط _ برنا: جوان

(۴) بانشاط: شاد _ محبت: مهربانی

پاسخ: گزینه ی «۲» معنای صحیح واژه ای که نادرست معنا شده است:

نصیحت: پند، اندرز

۶- کدام یک از لباس های زیر فقط مربوط به روزهای برفی و سرد نیست؟

(۱) کلاه و شال گردن (۲) لباس بافتنی (۳) دستکش بافتنی (۴) مانتو و شلوار

پاسخ: گزینه ی «۴»

مانتو و شلوار فقط مخصوص روزهای برفی و سرد نیست و در همه ی روزهای سال استفاده می شود.

۷- در کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟

(۱) صبحگاهی- تعطیل- نشاط- صحرا (۲) حیاط مدرسه- صاف- محکم- صبر

(۳) خداحافظی- سماق- قالیچه- صاحب خانه (۴) لذت- هوض- ظرف آب- باغچه

پاسخ: گزینه «۴» کلمه ی «هوض» در گزینه ی «۴» نادرست نوشته شده که صورت صحیح آن، «حوض» است.

۸- در کدام گزینه، واژه ای نادرست معنا شده است؟

(۱) تماشا: نگاه کردن / چهچه: آواز پرندگان

(۲) مقصود: هدف / بی تاب: بی طاقت

(۳) آسیب: صدمه / شاخسار: قسمت بالای درخت که پُر از شاخه است.

(۴) فشاندن: ریختن / خرّم: نگران

پاسخ: گزینه ی «۴» خرّم: شاد، شادمان، تازه

۹- ترکیب کدام گزینه، با بقیه فرق دارد؟

(۱) ناسالم (۲) ناخوش (۳) ناپدید (۴) نادر

پاسخ: گزینه ی «۴»

ناسالم: نا + سالم ← چیزی که سالم نیست. / ناخوش: نا + خوش ← کسی که خوش نیست. / ناپدید: نا + پدید ← چیزی که پیدا نیست اما کلمه ی «نادر» یک جزئی و ساده است.

۱۰- جمله ی «پیرزن همه ی کارها را انجام می داد.» با کدام کلمه کامل می شود؟

- (۱) بلندبلند (۲) خیلی خیلی (۳) تندتند (۴) کوتاه کوتاه

پاسخ: گزینه ی «۳»

پیرزن همه ی کارها را تندتند انجام می داد.

متوسط

۱۱- کدام بیت نادرست است؟

(۱) با پرستوهای شاد / می رسد از راه، عید

(۲) در هر کجایت، خون شهیدان / همواره جاری است، ای خاک ایران

(۳) به پایش خسته ای بی حال و بی تاب / میان روز گرمی، می رود خواب

(۴) کمی تخم چمن بر روی خاکش / برای یادگاری می فشانم

پاسخ: گزینه ی «۲» صورت صحیح بیت گزینه ی «۲»: «در هر کجایت، خون شهیدان / پیوسته جاری است، ای خاک ایران»

۱۲- کدام بیت نادرست است؟

(۱) خورشید اسلام / یک بار دیگر / تابیده از تو / الله اکبر

(۲) بدم پاک و مرتب، بزنم شانه به مویم / بدم آینه باشم، بدم راست بگویم

۳، خنک می سازد آنجا را همیشه / دل هر رهگذر را می رباید

۴، با پرستوهای شاد / می رسد از راه، عید

پاسخ: گزینه ی «۳» صورت صحیح بیت:

«خنک می سازد آنجا را ز سایه / دل هر رهگذر را می رباید»

۱۳- معنی کلمه های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«زیارتگاه * روئیده * نخستین * خرّم * سپاس گزار»

۱) محلّ زیارت- آمده- اولین- شادی- شاکر ۲) محلّ زیارت- رشد کرده- اولین- شاداب- شاکر

۳) محلّ آرامش- رشد کرده- بهترین- شادی- امیدوار ۴) محلّ آرامش- آمده- بهترین- شاداب- امیدوار

پاسخ: گزینه ی «۲»

زیارتگاه: محلّ زیارت/ روئیده: رشد کرده/ نخستین: اولین/ خرّم: شاداب، خوش حال/ سپاس گزار: شاکر، شکر گزار

۱۴- «گرسنه + ان = گرسنگان»، واژه ی کدام گزینه مانند واژه ی «گرسنه» با «ان» ترکیب نمی شود؟

۱) ستاره ۲) رفته ۳) زنده ۴) خانه

پاسخ: گزینه ی «۴» واژه ی «خانگان» در زبان فارسی معنایی ندارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: ستاره + ان = ستارگان

گزینه ی «۲»: رفته + ان = رفتگان

گزینه ی «۳»: زنده + ان = زندگان

۱۵- کلمات کدام گزینه، شعر زیر را به درستی کامل می کنند؟

«به پایش خسته ای بی حال و بی تاب/ میان روز ، می رود خوابشود و گوید: ای که این جا/ درختی کاشتی،

..... تو شاداب»

۱) گرمی- بیمار- روح ۲) سردی- بیدار- حال

۳) سردی- بیدار- جان

۴) گرمی- بیدار- روح

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت کامل شده ی ابیات:

«به پایش خسته ای بی حال و بی تاب/ میان روز گرمی، می رود خوابشود بیدار و گوید: ای که این جا/ درختی کاشتی،
روح تو شاداب»

۱۶- کدام یک از دسته بندی های زیر، درست است؟

۱) نویسنده، کاغذ، ارّه، خودکار

۲) کفّاش، واکس، چرم، کفش

۳) خیاط، پارچه، چکش، نخ

۴) نجّار، ارّه، تخته، آجر

پاسخ: گزینه ی «۲» تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: «ارّه» جزو وسایل «نجّاری» است.

گزینه ی «۳»: «چکش» جزو وسایل «خیاطی» نیست.

گزینه ی «۴»: «آجر» جزو وسایل «بنّایی» است.

۱۷- واژه های کدام گزینه با هم ارتباط ندارند؟

۱) راننده- اتومبیل- دریا

۲) خلبان- هواپیما- مهماندار

۳) بهار- تابستان- پا ز

۴) مدرسه- معلم- مدیر

پاسخ: گزینه ی «۱» کلمه ی «دریا» با کلمات «راننده و اتومبیل» ارتباط ندارد.

دشوار

۱۸- در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

۱) چغندر- نظافت- عمانت دار

۲) تحویل سال- غورباقه- طاقچه

۳) چراغانی- مشغول- صندوقچه

۴) صمیمیت- بانشاط- میکرب

پاسخ: گزینه ی «۳» در گزینه ی «۱» کلمه ی «امانت دار»، در گزینه ی «۲» کلمه ی «قورباغه» و در گزینه ی «۴» کلمه ی «میکروب» اشتباه نوشته شده است.

موسسه الوند قلعه افتخار آموزش